

Dönem : 3

Toplantı : 1

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 219

**Harcırah Kanununa ek kanun tasarısı ve Adalet ve Plân komisyonları raporları (1/198)**

*T. C.*

*Başbakanlık*

7 . 2 . 1970

*Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi*

*Sayı: 71 - 358/B/1086*

**MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA**

İlgi: 30 . 3 . 1968 tarih ve 71 - 358/B - 2310 sayılı yazımız.

Adalet Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 16 . 1 . 1970 tarihinde kararlaştırılan, «Harcırah Kanununa ek kanun tasarısı», gerekçesi ile birlikte ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

*Süleyman Demirel*

**Başbakan**

**GEREKÇE**

Anayasanın 144 ncu maddesinin son fıkrasında hâkimlerin denetiminin belli konular için Yüksek Hâkimler Kurulunca görevlendirilecek üst derecedeki hâkimler eliyle yapılacağı belirtilmiş bulunmaktadır. Üst dereceli hâkimlerin esasen çok mahmul durumda oldukları bunların asıl görevlerini bırakarak istenen denetim ve soruşturmaları yapmalarının kendi işlerini aksattığı dikkate alınarak, buna mahal kalmamak ve munhasıran denetimle görevlendirilmek üzere Yüksek Hâkimler Kurulu için 20 aded üst dereceli hâkim kadrosu ihdası öngörmüştür.

45 sayılı Yüksek Hâkimler Kurulu Kanununun bâzı maddelerinin tâdili için hazırlanan diğer bir kanun tasarısına konu teşkil eden mezkûr kadrolar ihdas edilince Yüksek Hâkimler Kurulundan yalnız denetim (murakabe) işleriyle görevli bir heyet teşekkül etmiş olacaktır.

Bu heyet mensuplarına ve zaruret halinde denetimle görevlendirilecek Yüksek Hâkimler Kurulu üyelerine verilecek yevmiye ve yol masraflarının 6245 sayılı Harcırah Kanununun 33 ncu maddesinin (b) fıkrasında yazılı olanlar gibi ödenmesini teminen bu kanun tasarısı hazırlanmıştır.

**Adalet Komisyonu raporu**

*Millet Meclisi*

*Adalet Komisyonu*

*Esas No. 1/198*

*Karar No. 34*

20 . 4 . 1970

**Yüksek Başkanlığa**

Adalet Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 16 . 1 . 1970 tarihinde kararlaştırılan, «6245 sayılı Harcırah Kanununa ek kanun tasarısı» Başkanlığınızca Komisyonumuza tevdi edilmesi üzerine, Adalet Bakanlığı temsilcisi de hazır bulunduğu halde tetkik edilip müzakere olundu.

Kanun tasarısı ve gerekçesi Komisyonumuzca da olumlu olarak kabul edilmiştir. Denetimle görevlendirilecek üst dereceli hâkimlerin dahi Hareirah Kanununun genel hükümleri içerisinde değil de denetim görevi alan müfettişler misali hareirah almaları kanuna ve realiteye uygun görülmüştür. Bu itibarla bunların da Hareirah Kanununun 33 ncü maddesinin (b) fıkrasında yazılı olanlar gibi hareirah almaları zarureti kabul edilmiştir.

Ancak, tasarının Hareirah Kanununa eklemiş bulunduğu ek maddede (kuruldaki) tâbiri ile (denetim süresince) kelimeleri müzakereler sırasında yapılan tekliflere uygun olarak metinden çıkarılmış bulunmaktadır. Şöyle ki:

Anayasamızın 144 ncü maddesinin son fıkrasında hâkimlerin denetiminin belli konular için Yüksek Hâkimler Kurulunca görevlendirilecek üst derecedeki hâkimler eli ile yapılacağına işaret edilmiştir. Bu itibarla denetim görevi kurulda ihlas edilecek üst dereceli denetim hâkimlerinin dışında teşkilâtta bulunan kâkimlere de tevdi edilebileceğinden, kuruldaki tâbiri bu hâkimlerin Hareirah Kanununun 33 ncü maddesinin (b) fıkrasından istifade etmelerini engelliyebileceği cihetle metinden çıkarılmış bulunmaktadır.

Diğer taraftan denetimle görevlendirilecek hâkimlerin müfettişler gibi devamlı olarak bu hizmetleri görecekları göz önünde tutularak, müfettişlerin tabi olduğu usule tabi olabilmeleri ve denetim görevi almak istiycek hâkimlerin sayılarının çoğalabilmesine maddi imkânsızlıkların mâni olmasını önlemek üzere denetim hâkimlerinin sadece denetim süresine inhisar ettirilen yukarıda anılan (b) fıkrasından faydalanmalarının devamlı olması (denetim süresince) kelimelerinin metinden çıkarılması ile sağlanmış bulunmaktadır.

Kanun tasarısının bu değişikliklerle birlikte kabulü Komisyonumuzca ittifaken kararlaştırılmıştır.

Havalesi gereğince Plân Komisyonuna tevdi edilmek üzere rapor Yüksek Başkanlığa saygıyla sunulur.

Adalet Komisyonu Başkanı

Istanbul  
İ. H. Tekinel  
Malatya  
H. Gökçe

Sözcü

İçel  
M. Arıkan  
Niğde  
M. Ocakçoğlu

Çorum

A. N. Ulusoy  
Ordu  
O. Vural

Kastamonu

M. Seydibeyoğlu  
Sivas  
V. Bozath

Sivas

A. Durakoğlu

### Bütçe Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi

Bütçe Plân Komisyonu

Esas No. : 1/198

Karar No. : 65

30 . 6 . 1970

### Millet Meclisi Başkanlığına

Tetkiki hususu Komisyonumuza havale buyu ulan (Hareirah Kanununa ek kanun tasarısı) ve ön havalesi uyarınca Adalet Komisyonunun tasarısı üzerine düzenlediği rapor, Maliye ve Adalet Bakanlıkları ile Yüksek Hâkimler Kurulu temsilcilerinin de hazır buldukları oturumda görüldü.

Anayasamızın 144 ncü maddesinin son fıkrası, belli konularda hâkimlerin denetiminin Yüksek Hâkimler Kurulunca görevlendirilecek üst dereceli hâkimler eliyle yapılacağını hükme bağlamıştır.

Üst dereceli hâkimlerin esasen çok mahmul durumda oldukları, asıl görevlerini bırakarak istenen denetim ve soruşturmayı yapmaları halinde asıl görevlerinin zaman zaman inkıtaa uğrıya-

cağı hususu dikkate alınarak 45 sayılı Yüksek Hâkimler Kurulu Kanununun bâzı maddelerini tadil eden ve bir süre önce Komisyonumuzda görüşülerek kabul edilen tasarı ile munhasıran denetimle görevlendirilmek üzere Yüksek Hâkimler Kurulu için üst derecede hâkim kadroları istenilmiştir.

Bu kanun tasarısı, yukarda bahis konusu edilen ve munhasıran denetim işleriyle görevli heyet mensubu Yüksek Hâkimlere verilecek yevmiye ve yol masraflarının 6245 sayılı Harcırah Kanununun 33 ncu maddesinin «b» fıkrasında yazılı olanlar gibi ödenmesini teminen hazırlanmıştır.

Tasarının tümü üzerinde vâkı görüşmeleri mütaakiben maddelerin görüşülmesine geçilmiş ve tasarı aynen kabul edilmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan Sakarya <i>N. Bayar</i>	Sözcü Ankara <i>M. K. Yılmaz</i>	Ankara <i>T. Toker</i> İmzada bulunamadı	Bolu <i>H. İ. Cop</i>
Bolu <i>K. Demir</i> İmzada bulunamadı	Çorum <i>A. Topçubaşı</i>	Eskişehir <i>M. İ. Anı</i>	Hatay <i>H. Özkan</i> İmzada bulunamadı
İgel <i>H. C. Okyayuz</i>	İzmir <i>M. Akan</i>	Manisa <i>H. Okçu</i>	Maras <i>A. İmamoğlu</i>
Muğla <i>M. Akarca</i>	Tokat <i>İ. H. Balcı</i>	Trabzon <i>A. R. Uzunur</i>	Zonguldak <i>K. Nedimoğlu</i>

### Hükümetin teklifi

#### *Harcırah Kanununa ek kanun tasarısı*

MADDE 1. — 10 . 2 . 1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununa aşağıdaki madde eklenmiştir.

EK MADDE 1. — Yüksek Hâkimler Kurulunca denetimle görevlendirilecek kuruldaki üst dereceli hâkimlerle Yüksek Hâkimler Kurulu üyelerinin denetim süresince yevmiye ve yol masrafları 6245 sayılı Kanunun 33 ncu maddesinin (b) fıkrasında yazılı olanlar gibi ödenir.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

16 . 1 . 1970

Başbakan  
*S. Demirel*  
Devlet Bakanı  
*R. Sezgin*  
Devlet Bakanı  
*H. Atabeyli*  
Devlet Bakanı  
*T. Bilgin*  
Devlet Bakanı  
*G. Titrek*  
Adalet Bakanı V.  
*H. Atabeyli*  
Millî Savunma Bakanı  
*A. Topaloğlu*  
İçişleri Bakanı  
*H. Menteseoğlu*  
Dışişleri Bakanı  
*I. S. Çağlayangil*

### Adalet Komisyonu değişikliği

#### *Harcırah Kanununa ek kanun tasarısı*

MADDE 1. — 10 . 2 . 1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununa aşağıdaki madde eklenmiştir.

EK MADDE 1. — Yüksek Hâkimler Kurulunca denetimle görevlendirilecek üst dereceli hâkimlerle Yüksek Hâkimler Kurulu üyelerinin yevmiye ve masrafları 6245 sayılı Kanunun 33 ncu maddesinin (b) fıkrasında yazılı olanlar gibi ödenir.

MADDE 2. — Tasarının ikinci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının üçüncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Maliye Bakanı  
*M. Erez*  
Millî Eğitim Bakanı  
*O. Oğuz*  
Bayındırlık Bakanı  
*T. Gülez*  
Ticaret Bakanı V.  
*G. Titrek*  
Sağ. ve Sos. Y. Bakanı  
*V. Â. Özkan*  
Güm ve Tekel Bakanı  
*A. İ. Birincioglu*  
Tarım Bakanı  
*I. Ertem*  
Ulaştırma Bakanı  
*N. Mentese*

### Bütçe Plân Komisyonunun değişikliği

#### *Harcırah Kanununa ek kanun tasarısı*

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Çalışma Bakanı  
*S. Öztürk*  
Sanayi Bakanı  
*S. Kılıç*  
Enerji ve Tabii Kay. Bakanı  
*S. O. Avcı*  
Turizm ve Tanıtma Bakanı  
*N. Cevheri*  
İmar ve İskân Bakanı  
*H. Nakiboğlu*  
Köy İşleri Bakanı  
*T. Kapanlı*  
Orman Bakanı  
*H. Özalp*  
Gençlik ve Spor Bakanı  
*I. Sezgin*